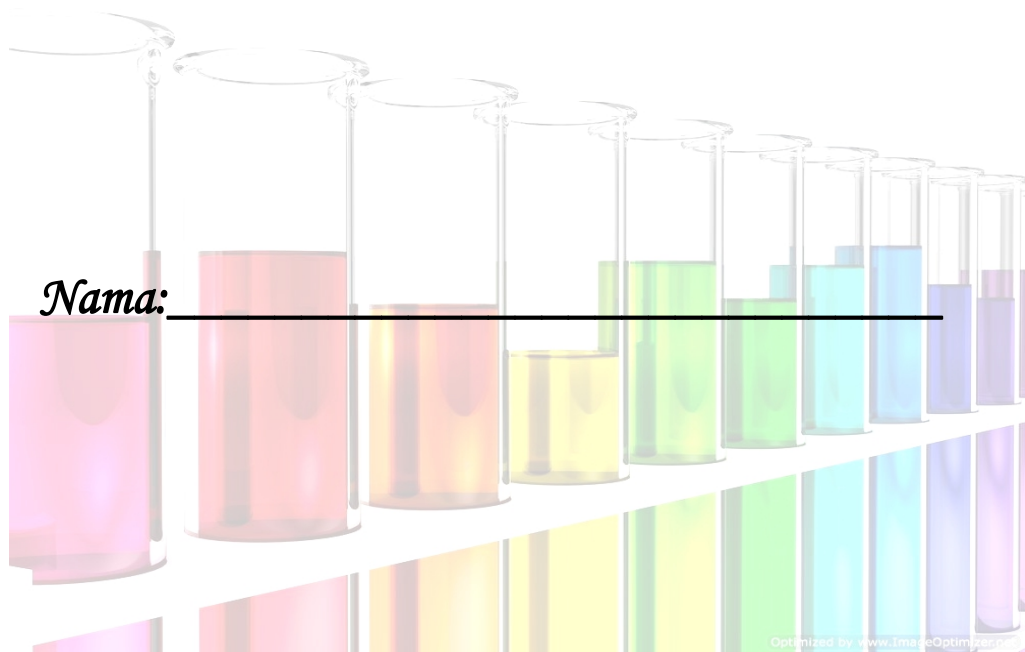

KSSM

Nota Kimia

Tingkatan 5

Bab 2 Sebatian Karbon

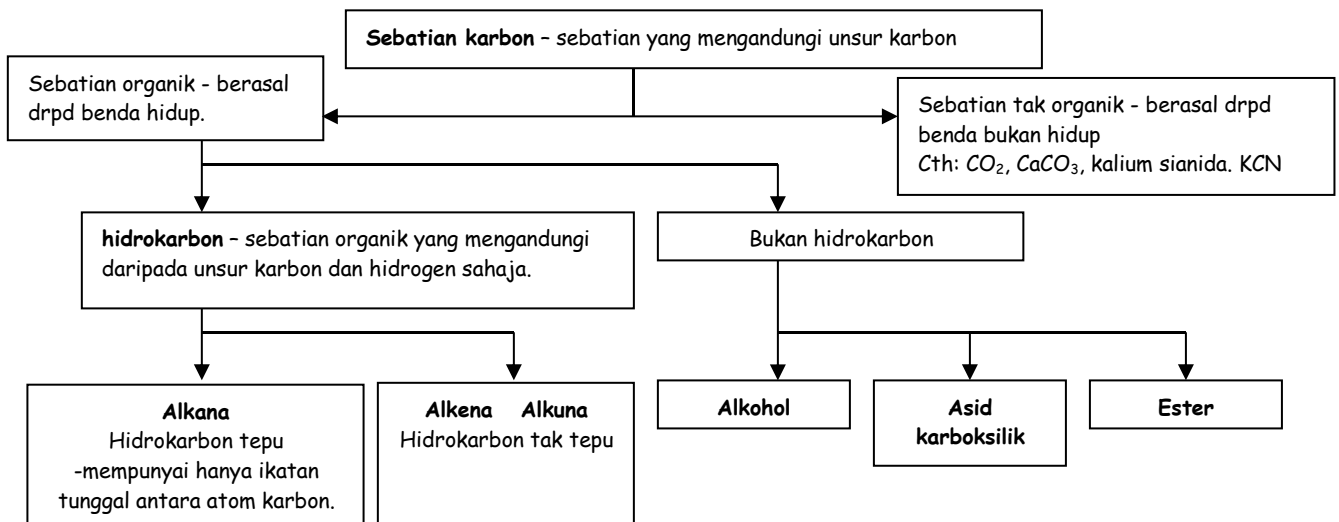

Disediakan Oleh:

BAB 2 SEBATIAN KARBON

2.1 JENIS-JENIS SEBATIAN KARBON

[A] Sebatian karbon, Hidrokarbon dan Bukan Hidrokarbon

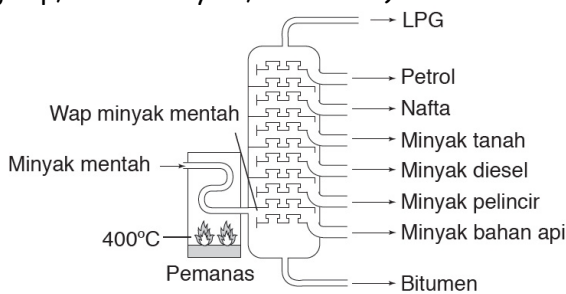

[B] Sumber Hidrokarbon

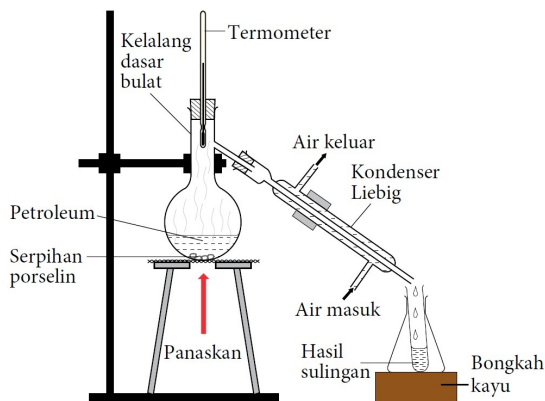
1. Sumber utama hidrokarbon ialah petroleum atau minyak mentah.
2. Dua peringkat dalam penapisan minyak:

a) Penyulingan berperingkat

- i) Petroleum dipanaskan dan dialirkan ke menara penyulingan.
- ii) Setiap pecahan hidrokarbon mempunyai takat didih yang tersendiri.
- iii) Hidrokarbon dengan takat didih yang lebih tinggi terkumpul di bawah (molekul besar, warna gelap, susah menyala, lebih likat)

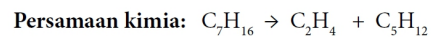
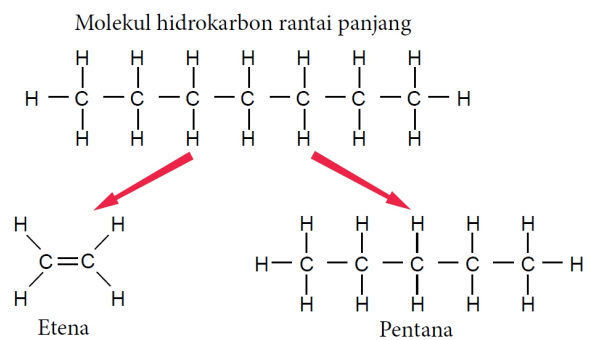

iv) Penyulingan berperingkat petroleum di sekolah:

b) Peretakan

- i) Hidrokarbon rantai panjang dipecahkan kepada hidrokarbon yang lebih kecil.
- ii) Pecahan hidrokarbon molekul besar dipanaskan pada suhu dan tekanan tinggi.
- iii) mangkin: aluminium oksida, Al_2O_3 dan silikon(VI) oksida, SiO_2

3. Sumber alternatif hidrokarbon yang boleh diperbaharu: biojisim (cth: biodiesel, biogas dan bioetanol)

2.2 SIRI HOMOLOG

1. Ciri-ciri siri homolog:

- Setiap ahli dapat diwakili oleh satu **formula am yang sama**
- Setiap ahli mempunyai **sifat kimia yang sama** (mempunyai kumpulan berfungsi yang sama)
- Setiap ahli disediakan dengan satu **kaedah yang sama** (mempunyai kumpulan berfungsi yang sama)
- Setiap ahli berbeza dengan ahli yang berikutnya dengan $-\text{CH}_2$ (Jisim molekul relatif berbeza 14)
- Sifat fizik berubah secara beransur-ansur

2. Contoh siri homolog, formula am & kumpulan berfungsi

Siri homolog	Formula am	Kumpulan berfungsi	Nama kumpulan berfungsi	Jenis sebatian organik
Alkana	$\text{C}_n\text{H}_{2n+2}$, $n = 1, 2, 3, \dots$	$\begin{array}{c} & \\ -\text{C} & - & \text{C}- \\ & \end{array}$	Ikatan tunggal antara atom karbon	Hidrokarbon tepu
Alkena	C_nH_{2n} , $n = 2, 3, \dots$	$>\text{C}=\text{C}<$	Ikatan ganda dua antara atom karbon	Hidrokarbon tak tepu
Alkuna	$\text{C}_n\text{H}_{2n-2}$, $n = 2, 3, \dots$	$-\text{C}\equiv\text{C}-$	Ikatan ganda tiga antara atom karbon	Hidrokarbon tak tepu
Alkohol	$\text{C}_n\text{H}_{2n+1}\text{OH}$, $n = 1, 2, \dots$	$-\text{OH}$	Hidroksil	Bukan hidrokarbon
Asid karboksilik	$\text{C}_n\text{H}_{2n+1}\text{COOH}$, $n = 0, 1, 2, \dots$	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \\ -\text{C}-\text{O}-\text{H} \end{array}$	Karboksil	Bukan hidrokarbon
Ester	$\text{C}_m\text{H}_{2m+1}\text{COOC}_n\text{H}_{2n+1}$ $m = 0, 1, 2, \dots$ $n = 1, 2, 3, \dots$	$\begin{array}{c} \text{O} \\ \\ -\text{C}-\text{O}- \end{array}$	Karboksilat	Bukan hidrokarbon

3. Penamaan ahli-ahli siri Homolog

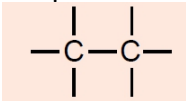
i) Nama induk

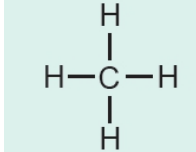
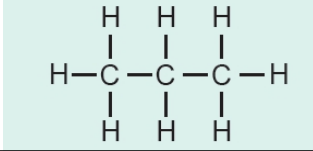
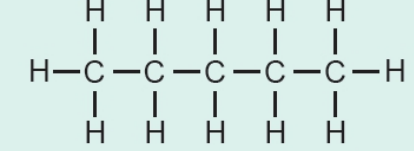
Bilangan karbon	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nama Induk	Met	Et	Prop	But	Pent	Heks	Hept	Okt	Non	Dek

ii) Nama akhiran

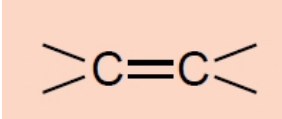
Siri homolog	Alkana	Alkena	Alkuna	Alkohol	Asid karboksilik	Ester
Akhiran	"ana"	"ena"	"una"	"ol"	"oik"	"oat"

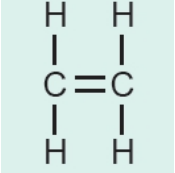
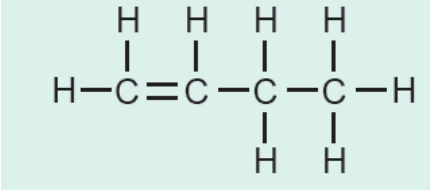
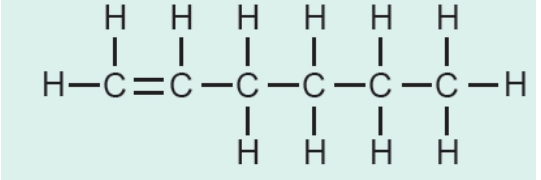
[A] Alkana

Formula am: C_nH_{2n+2}	Kumpulan berfungsi:	Akhiran: -ana

Bil atom karbon	Nama	Formula molekul	Formula struktur
1	Metana	C_nH_{2n+2} $C_1H_{2+2} = CH_4$	
3	Propana	C_3H_{6+2} C_3H_8	
5	Pentana	C_5H_{10+2} C_5H_{12}	

[B] Alkena

Formula am: C_nH_{2n}	Kumpulan berfungsi:	Akhiran: -ena

Bil atom karbon	Nama	Formula molekul	Formula struktur
2	Etena	C_2H_4	
4	Butena	C_4H_8	
6	Heksena	C_6H_{12}	

[C] Alkuna

Formula am: C_nH_{2n-2}	Kumpulan berfungsi: $\text{—C}\equiv\text{C—}$	Akhiran: -una

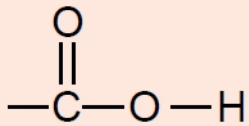
Bil atom karbon	Nama	Formula molekul	Formula struktur
2	Etuna	C_2H_{4-2} C_2H_2	$\text{H—C}\equiv\text{C—H}$
3	Propuna	C_3H_{6-2} C_3H_4	$\begin{array}{c} \text{H} \\ \\ \text{H—C}\equiv\text{C—C—H} \\ \\ \text{H} \end{array}$
4	Butuna	C_4H_{8-2} C_4H_6	$\begin{array}{c} \text{H} \quad \text{H} \\ \quad \\ \text{H—C}\equiv\text{C—C—C—H} \\ \quad \\ \text{H} \quad \text{H} \end{array}$

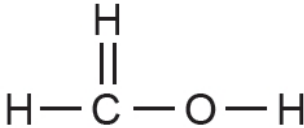
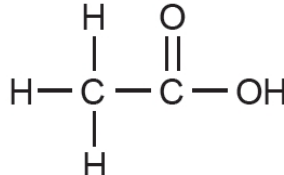
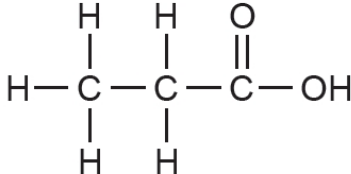
[D] Alkohol

Formula am: $C_nH_{2n+1}OH$	Kumpulan berfungsi: —OH	Akhiran: -anol

Bil atom karbon	Nama	Formula molekul	Formula struktur
1	Metanol	$C_1H_{2+1}OH$ CH_3OH	$\begin{array}{c} \text{H} \\ \\ \text{H—C—O—H} \\ \\ \text{H} \end{array}$
2	Etanol	$C_2H_{4+1}OH$ C_2H_5OH	$\begin{array}{c} \text{H} \quad \text{H} \\ \quad \\ \text{H—C—C—O—H} \\ \quad \\ \text{H} \quad \text{H} \end{array}$
3	Propanol	$C_3H_{6+1}OH$ C_3H_7OH	$\begin{array}{c} \text{H} \quad \text{H} \quad \text{H} \\ \quad \quad \\ \text{H—C—C—C—O—H} \\ \quad \quad \\ \text{H} \quad \text{H} \quad \text{H} \end{array}$

[E] Asid Karboksilik

Formula am: $C_nH_{2n+1}COOH$	Kumpulan berfungsi: $-COOH$	Akhiran: Asid -anoik

Bil atom karbon	Nama	Formula molekul	Formula struktur
1 $n = 0$	Asid metanoik	$C_0H_{0+1}COOH$ $HCOOH$	
2 $n = 1$	Asid etanoik	$C_1H_{2+1}COOH$ CH_3COOH	
3 $n = 2$	Asid propanoik	$C_2H_{4+1}COOH$ C_2H_5COOH	

[F] Sifat Fizik sebatian dalam Siri Homolog

1. Sifat fizik alkana, alkena dan alkuna

■ tidak dapat mengkonduksikan elektrik dalam semua keadaan. ■ takat lebur dan takat didih yang rendah ■ tidak larut dalam air ■ larut di dalam pelarut organik ■ kurang tumpat daripada air	Apabila bilangan atom karbon per molekul bertambah. - saiz molekul bertambah besar - daya tarikan antara molekul menjadi lebih kuat. - lebih banyak tenaga haba diperlukan untuk mengatasi daya ini = takat lebur dan takat didih meningkat

Alkana	Alkena	Alkuna
CH_4	C_2H_4	C_2H_2
C_2H_6	C_3H_6	C_3H_4
C_3H_8	C_4H_8	C_4H_6
C_4H_{10}		

Gas pada suhu bilik

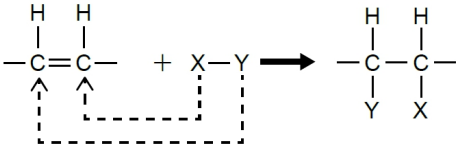
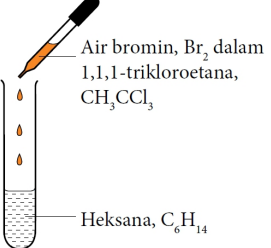
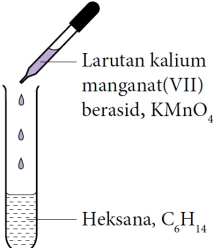
2. Sifat fizik alkohol

■ Wujud sebagai cecair tidak berwarna (11 ahli pertama) ■ metanol, etanol, propanol larut dengan lengkap dalam air. [Keterlarutan berkurang apabila saiz molekul bertambah]	■ Wujud sebagai cecair tidak berwarna (9 ahli pertama) ■ Asid metanoik, asid etanoik dan asid propanoik sangat larut dalam air. [Keterlarutan berkurang apabila saiz molekul bertambah]
■ Takat didih alkohol dan asid karboksilik secara relatifnya lebih tinggi daripada alkana yang sepadan. [Takat didih bertambah apabila bilangan atom karbon per molekul bertambah]	

3. Sifat fizik asid karboksilik

2.3 SIFAT KIMIA DAN SALING PERTUKARAN SEBATIAN ANTARA SIRI HOMOLOG

[A] Sifat Kimia Alkana & Alkena

Alkana Hidrokarbon tepu Ikatan kovalen tunggal sahaja	Alkena Hidrokarbon tak tepu ikatan kovalen tunggal & ganda dua
I. Tindak balas pembakaran Terbakar dengan lengkap (oksigen berlebihan) $C_2H_6 + 7/2 O_2 \rightarrow 2CO_2 + 3H_2O$ $2C_2H_6 + 7 O_2 \rightarrow 4CO_2 + 6H_2O$ Terbakar dengan tak lengkap (oksigen terhad) $C_2H_6 + 5/2 O_2 \rightarrow 2CO + 3H_2O$ $2C_2H_6 + 5 O_2 \rightarrow 4CO + 6H_2O$ $C_2H_6 + 3/2 O_2 \rightarrow 2C + 3H_2O$	I. Tindak balas pembakaran Terbakar dengan lengkap $C_2H_4 + 3O_2 \rightarrow 2CO_2 + 2H_2O$ Terbakar dengan tak lengkap $C_2H_4 + 2O_2 \rightarrow 2CO + 2H_2O$ *Nyalaan lebih berjelaga (% jisim karbon per molekul lebih tinggi)
II. Tindak balas penukargantian a) Apabila setiap atom H dalam molekul alkana digantikan satu demi satu oleh atom-atom halogen sehingga semua atom H digantikan. b) Tindak balas dengan halogen (Cl_2 & Br_2) c) Cahaya matahari / sinaran UV diperlukan Peringkat 1 $CH_4 + Cl_2 \xrightarrow{UV} CH_3Cl + HCl$ klorometana Peringkat 2 $CH_3Cl + Cl_2 \xrightarrow{UV} CH_2Cl_2 + HCl$ diklorometana Peringkat 3 $CH_2Cl_2 + Cl_2 \xrightarrow{UV} CHCl_3 + HCl$ triklorometana Peringkat 4 $CHCl_3 + Cl_2 \xrightarrow{UV} CCl_4 + HCl$ tetraklorometana *Tiada perubahan apabila bertindak balas dengan air bromin *Tiada perubahan apabila bertindak balas dengan larutan kalium manganat(VII) berasid	II. Tindak balas penambahan - alkana Apabila atom lain ditambah pada setiap atom C pada ikatan ganda dua untuk membentuk hasil ikatan kovalen tunggal. a) Etena + hidrogen (Penghidrogenan) Suhu: 180 °C, Mangkin: Ni / Pt $C_2H_4 + H_2 \rightarrow C_2H_6$ b) Etena + air (Penghidratan) $C_2H_4 + H_2O \rightarrow C_2H_6O // C_2H_5OH$ c) Etena + hidrogen klorida $C_2H_4 + HCl \rightarrow C_2H_5Cl$ d) Etena + bromin (Penghalogenan) $C_2H_4 + Br_2 \rightarrow C_2H_4Br_2$ *Menyahwarnakan warna perang air bromin e) Etena+ larutan $KMnO_4$ berasid (Pengoksidaan) $C_2H_4 + H_2O + [O] \rightarrow C_2H_4(OH)_2$ *Menyahwarnakan warna ungu larutan kalium manganat(VII) berasid
Air bromin, Br_2 dalam 1,1,1-trikloroetana, CH_2Cl_2 Heksana, C_6H_{14} Larutan kalium manganat(VII) berasid, $KMnO_4$ Heksana, C_6H_{14}	III. Tindak balas pempolimeran penambahan a) Pempolimeran etena → politena $nC_2H_4 \rightarrow [C_2H_4]_n$ b) Suhu 200 °C dan tekanan 1200

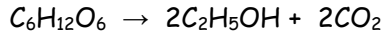
[B] Penyediaan alkohol

1. Etanol boleh disediakan melalui dua proses:

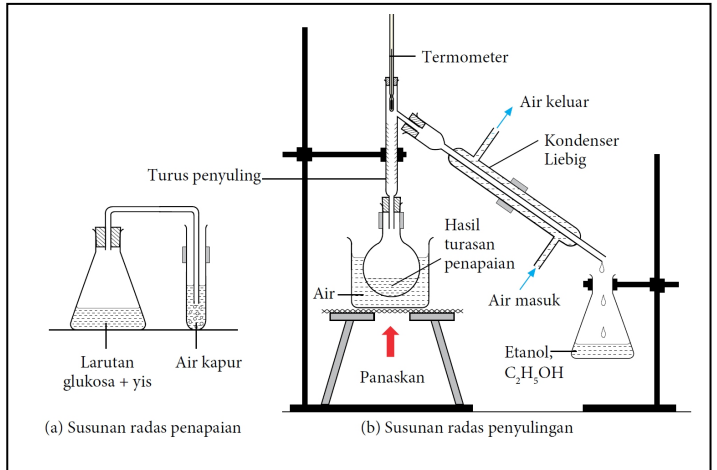
- a) Penapaian glukosa / kanji dengan kehadiran yis b) Tindak balas penghidratan

a) Penapaian glukosa

1. Dalam proses penapaian, yis merembeskan enzim zimase yang akan menguraikan glukosa, $C_6H_{12}O_6$ kepada etanol dan karbon dioksida tanpa kehadiran oksigen

2. Proses penyulingan berperingkat digunakan untuk mendapatkan kadungan etanol yang lebih tulen.

b) Penghidratan etena (Alkena → Alkohol)

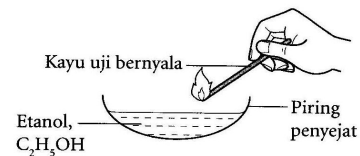
- Penambahan air (wap), H_2O
- Suhu $300\text{ }^\circ\text{C}$, tekanan 60 atm, Asid fosforik H_3PO_4 (Mangkin)
- etena + wap \rightarrow etanol
- $C_2H_4 + H_2O \rightarrow C_2H_5OH$

[C] Sifat kimia alkohol

1. Tindak balas kimia alkohol: a) Pembakaran, b) Pengoksidaan, c) Pendehidratan

a) Pembakaran

- Alkohol mudah terbakar dengan nyalaan biru dan tidak menghasilkan jelaga.
- Pembakaran etanol: $C_2H_5OH + 3O_2 \rightarrow 2CO_2 + 3H_2O$

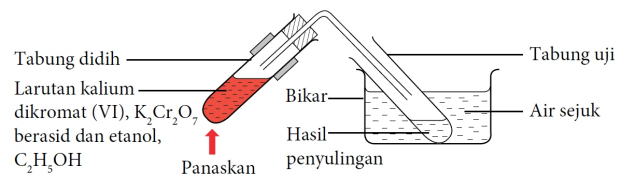
b) Pengoksidaan (Alkohol → Asid karboksilik)

- agen pengoksidaan yang digunakan

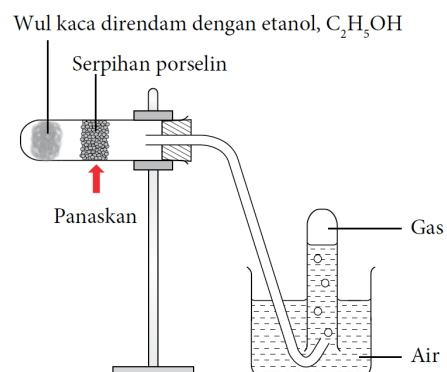
Larutan kalium manganat(VII) berasid, $KMnO_4$
Ungu \rightarrow tidak berwarna

Larutan kalium dikromat(VI) berasid, $K_2Cr_2O_7$
Jingga \rightarrow hijau

- Etanol + $2[O] \rightarrow$ Asid Etanoik + air
- $C_2H_5OH + 2[O] \rightarrow CH_3COOH + H_2O$

b) Pendehidratan (Alkohol → Alkena)

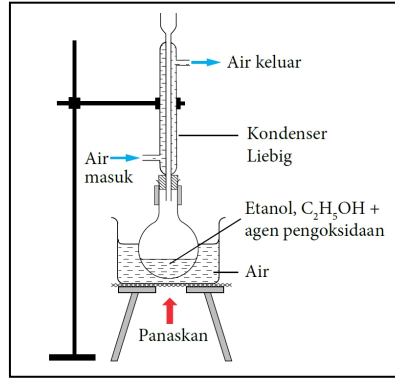
- Penyingkiran molekul air, H_2O
- Etanol \rightarrow Etena + air
- $C_2H_5OH \rightarrow C_2H_4 + H_2O$
- Agen Pendehidratan:
serpihan porselin, aluminium oxida (alumina)

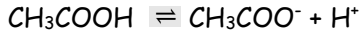
[D] Sifat kimia asid karboksilik

1. Asid etanoik disediakan melalui pengoksidaan etanol oleh agen pengoksidaan secara refluks.

Agen pengoksidaan:
 Larutan kalium manganat(VII) berasid
 Larutan kalium dikromat(VI) berasid

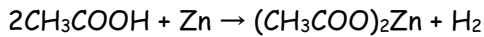
2. Asid etanoik adalah asid lemah. Asid lemah mengion separa dalam air menghasilkan ion H⁺.

3. Kehadiran ion hidrogen, H⁺ menyebabkan asid etanoik bersifat seperti asid yang lain.

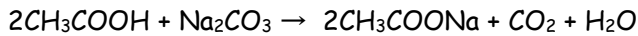
a) Tindak balas dengan logam (asid + logam → garam + hidrogen)

Asid etanoik + logam zink → zink etanoat + hidrogen

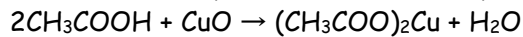
b) Tindak balas dengan karbonat logam (asid + karbonat logam → garam + karbon dioksida + air)

Asid etanoik + natrium karbonat → natrium etanoat + karbon dioksida + air

c) Tindak balas dengan bes (asid + bes → garam + air)

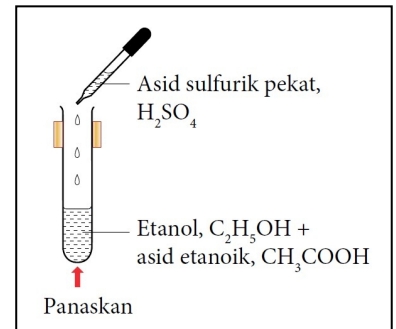
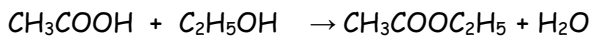
Asid etanoik + kuprum(II) oksida → kuprum(II) etanoat + air

4. Pengesteran (Asid karboksilik + alkohol → ester)

Mangkin: asid sulfurik pekat

Asid etanoik + etanol → etil etanoat + air

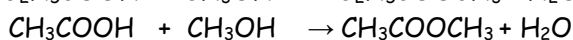
[E] Ester

1. Ester terhasil apabila asid karboksilik bertindak balas dengan alkohol

2. Penamaan ester

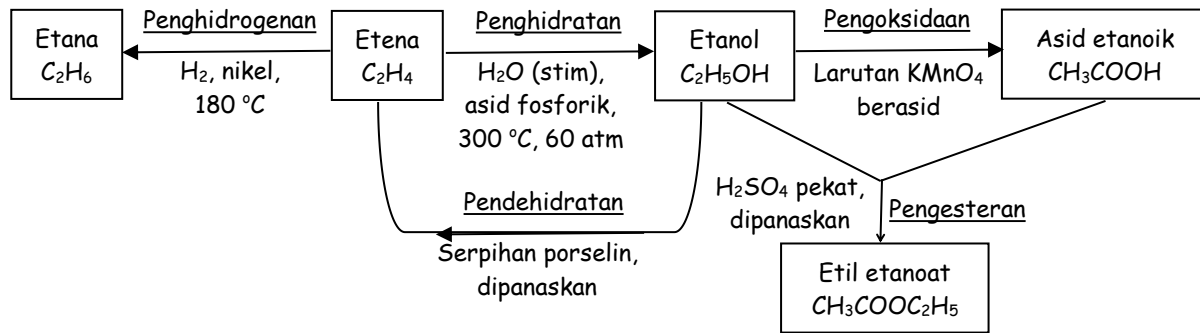
$\text{C}_n\text{H}_{2n+1}\text{COOC}_m\text{H}_{2m+1}$ asid alkohol ↙ ↘ -il -anoat	$\text{CH}_3\text{COO} / \text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_3$	$\text{CH}_3\text{COO} \text{C}_2\text{H}_5$
	Propil etanoat Asid karbosilik : asid etanoik Alkohol : Propanol	etil etanoat Asid karbosilik : asid etanoik Alkohol : etanol
$\begin{array}{ccccccc} \text{H} & \text{H} & \text{H} & \text{O} & & \text{H} & \\ & & & & & & \\ \text{H}-\text{C}-\text{C}-\text{C}-\text{C}-\text{O}-\text{C}-\text{H} \\ & & & & & & \\ \text{H} & \text{H} & \text{H} & & & \text{H} & \end{array}$ Metil butanoat	$\begin{array}{ccccccc} \text{H} & \text{H} & \text{O} & \text{H} & \text{H} & & \\ & & & & & & \\ \text{H}-\text{C}-\text{C}-\text{C}-\text{O}-\text{C}-\text{C}-\text{H} \\ & & & & & & \\ \text{H} & \text{H} & & \text{H} & \text{H} & & \end{array}$ Etil propanoat	$\begin{array}{ccccccc} \text{H} & \text{H} & & \text{O} & \text{H} & \text{H} & \text{H} \\ & & & & & & \\ \text{H}-\text{C}-\text{C}-\text{O}-\text{C}-\text{C}-\text{C}-\text{C}-\text{H} \\ & & & & & & \\ \text{H} & \text{H} & & \text{H} & \text{H} & \text{H} & \end{array}$ Etil butanoat
Asid karbosilik : asid butanoik Alkohol : metanol	Asid karbosilik : asid propanoik Alkohol : etanol	Asid karbosilik : asid butanoik Alkohol : etanol

3. Persamaan kimia:

4. Sifat fizik ester:

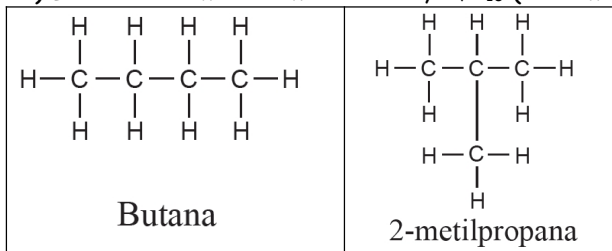
Berbau manis	Tidak larut dalam air	Mudah meruap	Cecair tanpa warna	Ketumpatan yg rendah

[F] Pertukaran sebatian antara siri homolog**2.4 ISOMER DAN PENAMAAN MENGIKUT IUPAC**

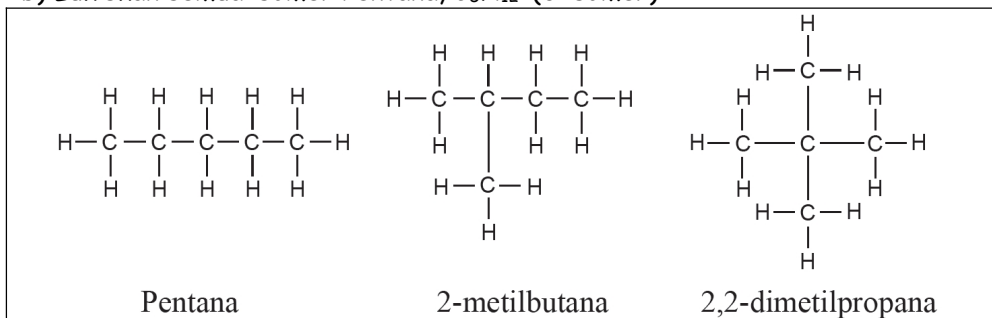
- Isomer** ialah molekul yang mempunyai formula molekul yang sama tetapi formula struktur yang berbeza.
- Isomer-isomer mempunyai sifat kimia yang sama (kumpulan berfungsi yang sama) tetapi sifat fizik yang berbeza. (semakin banyak cabang, semakin rendah takat lebur dan takat didih)

[A] Isomer alkana

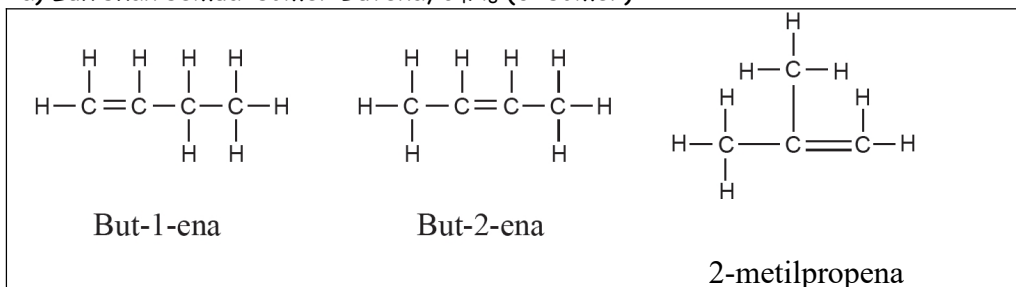
a) Lukiskan semua isomer butana, C_4H_{10} (2 isomer)

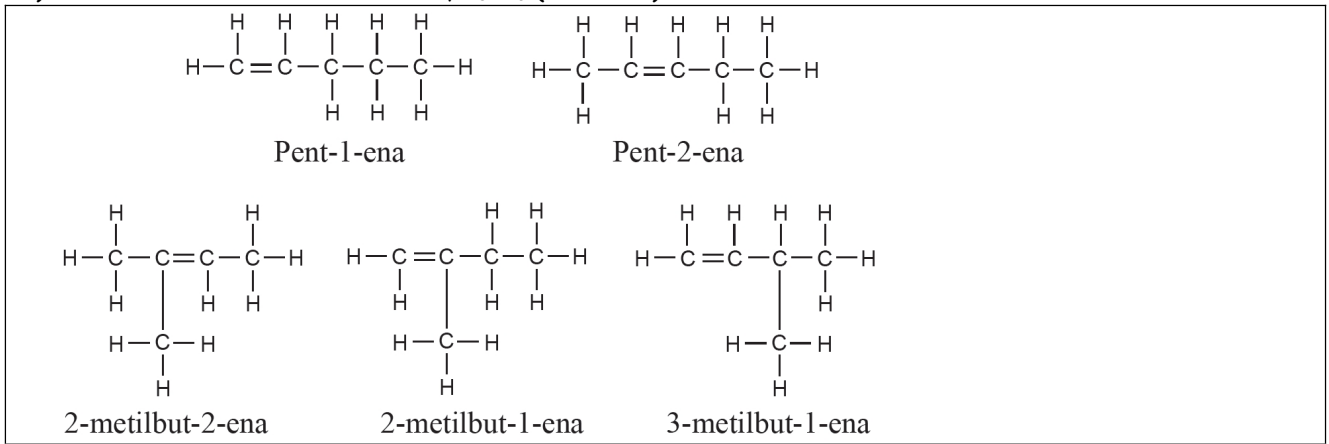
b) Lukiskan semua isomer Pentana, C_5H_{12} (3 isomer)

[B] Isomer alkena

a) Lukiskan semua isomer Butena, C_4H_8 (3 isomer)

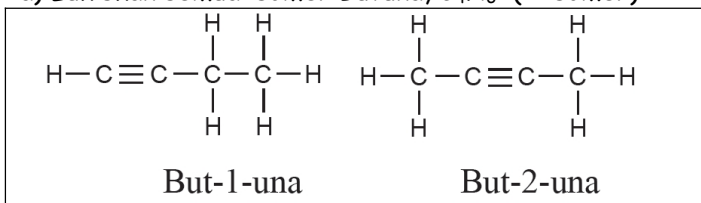

b) Lukiskan semua isomer Pentena, C_5H_{10} (5 isomer)

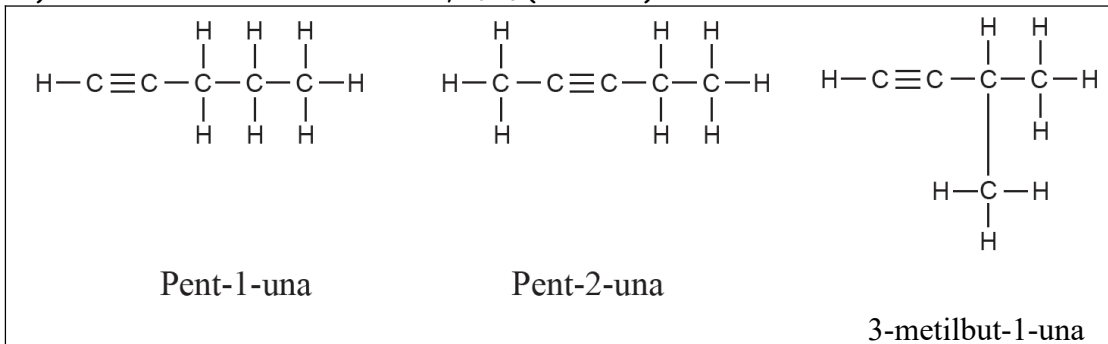

[C] Isomer alkuna

a) Lukiskan semua isomer Butuna, C_4H_6 (2 isomer)

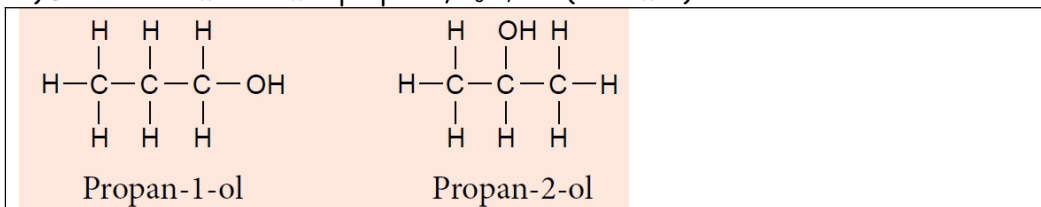

b) Lukiskan semua isomer Pentuna, C_5H_8 (3 isomer)

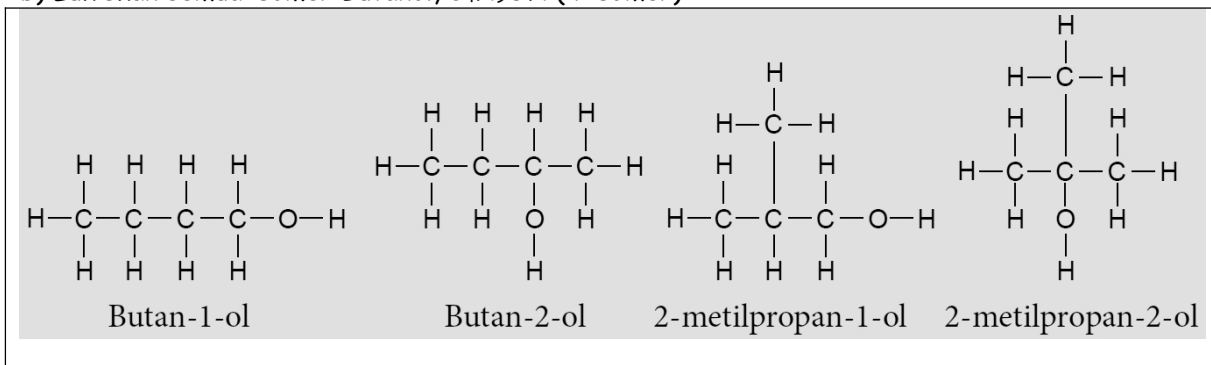

[D] Isomer alkohol

a) Lukiskan semua isomer propanol, C_3H_7OH (2 isomer)

b) Lukiskan semua isomer Butanol, C_4H_9OH (4 isomer)

[E] Kegunaan siri homolog dalam kehidupan harian

a) Kegunaan alkana

- Bahan api dan bahan mentah dalam industri petrokimia
- Etana - penghasilan etena untuk membuat plastik dan detergen.
- Gas asli cecair LNG mengandungi etana digunakan sebagai bahan api untuk stesen janakuasa.
- Butana - penghasilan bahan api untuk pemetik api dan dapur mudah alih.
- Butana bercampur dengan propana menghasilkan gas memasak LPG.

b) Kegunaan alkena

- Bahan mentah dalam industri petrokimia
- Etena - penghasilan etanol
- Etena - penghasilan politena, polivinilklorida, PVC dan polisterina
- But-1,3-diena - penghasilan getah sintetik untuk membuat tayar dan beg tungku air panas

c) Kegunaan alkohol

- Bahan api bersih dan bahan api bio.
- Pelarut dalam cat, dakwat pencetakan, bahan kosmetik
- Bahan mentah dalam pembuatan cuka, bahan letupan dan polimer perspeks dan gentian
- Bidang perubatan sebagai antiseptik dan pelarut bagi ubat.

kesan penyalahgunaan alkohol

- Mengakibatkan ketagihan serta gangguan mental.
- Mabuk, melemahkan fungsi otak dan gerak balas fizik menjadi perlahan.
- sirosis hati dan kegagalan fungsi hati, kegagalan jantung, gastritis, ulser, kanser saluran mulut dan tekak.
- Kecacatan bayi

d) Kegunaan asid karboksilik

- Bahan pengawet makanan dalam sos cili serta perisa makanan.
- Bahan mentah untuk menghasilkan pewarna, cat, racun serangga dan plastik.
- Pembekuan lateks
- Penghasilan polimer iaitu poliester seperti terilena.

e) Kegunaan ester

- Penghasilan kosmetik dan minyak wangi
- Perisa makanan
- Etil etanoat - pelarut dlm losyen, varnis kuku
- Minyak/lemak - ester dalam pembentukan sabun
- Poliester - penghasilan fabrik sintetik.